Міністерство освіти України Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут"

Кафедра ТОЕ

Розрахунково-графічна робота

"Розрахунок однофазного кола синусоїдного струму" Варіант № 137

Виконав:	
Перевірив:	

Умова завдання

В елктричному колі діє джерело синусоїдної ЄРС:

Необхідно:

1. ДЛЯ ЕЛЕКТРИЧНОГО КОЛА БЕЗ ВЗАЄМНОЇ ІНДУКЦІЇ:

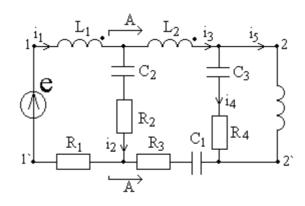
- 1.1. Розрахувати струми віток символічним методом скласти баланс активних і реактивних потужностей кола;
 - 1.2. Побудувати діаграму струмів і топографічну діаграму напруг, показати кут зсуву фаз;
- 1.3. Прийнявши активний опір R2 за нульовий і вважаючи реактивний опір цієї вітки невідомий, розрахувати його за умови резонансу струмів;
 - 1.4. Розрахувати струму для резонансного стану кола;
 - 1.5. Перевірити правильність розрахунків за балансом потужностей;
- 1.6. Розрахувати (знайти нулі і полюси) і побудувати частотну характеристику вхідного опору частини кола, розміщеної справа від перерізу А-А. Для одержання реактивного двополюсника активні опори закоротити.

2. ПРИ НАЯВНОСТІ МАГНІТНОГО ЗВ"ЯЗКУ МІЖ ІНДУКТИВНИМИ ЕЛЕМЕНТАМИ L1 ТІ L2 (ОДНОЙМЕННІ ПОЧАТКИ ПОЗНАЧЕНІ НА СХЕМІ ТОЧКАМИ):

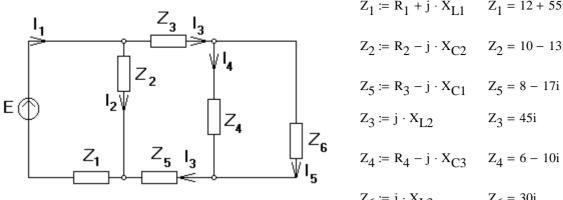
- 2.1. Перетворивши схему до двох незалежних контурів, розрахувати струми у всіх вітках схеми методом контурних струмів;
- 2.2. Перевірити правильність розрахунків за балансом потужностей, визначити активну і реактивну потужності магнітного зв"язку;
- 2.3. Побудувати сумісну векторну діаграму струмів і топографічну діаграму напруг (на діаграмі показати напруги взаємної індукції).

3. ВІДКИНУВШИ ВІТКУ МІЖ ЗАТИСКАЧАМИ 2-2", ВИКОНАТИ ЕКВІВАЛЕНТУВАННЯ ВЗАЄМОІНДУКТИВНИХ ЗВ"ЯЗКІВ ВІТОК. ОДЕРЖАНУ СХЕМУ РОЗГЛЯДАТИ ЯК ЧОТИРИПОЛЮСНИК З ЗАТИСКАЧАМИ 1-1" ТА 2-2" :

- 3.1. Розрахувати коефіцієнти А, В, С, D чотириполюсника;
- 3.2. Розрахувати параметри R, L, C віток схеми заміщення.

Розрахувати всі струми символічним методом

$$Z_1 := R_1 + j \cdot X_{L1}$$
 $Z_1 = 12 + 55i$

$$Z_2 := R_2 - j \cdot X_{C2}$$
 $Z_2 = 10 - 13i$

$$Z_5 := R_3 - j \cdot X_{C1}$$
 $Z_5 = 8 - 17i$

$$Z_3 := j \cdot X_{1,2}$$
 $Z_3 = 45i$

$$Z_4 := R_4 - j \cdot X_{C3}$$
 $Z_4 = 6 - 10i$

$$Z_6 := j \cdot X_{I,3}$$
 $Z_6 = 30i$

$$Z_{E} := \frac{\left(\frac{Z_{6} \cdot Z_{4}}{Z_{6} + Z_{4}} + Z_{3} + Z_{5}\right) \cdot Z_{2}}{Z_{2} + \frac{Z_{6} \cdot Z_{4}}{Z_{6} + Z_{4}} + Z_{3} + Z_{5}} + Z_{1} \qquad Z_{E} = 25.268 + 50.157i \qquad F(Z_{E}) = (56.162 \ 63.262)$$

$$Z_2 + \frac{Z_2 + Z_3 + Z_5}{Z_6 + Z_4} + Z_3 + Z_5$$

$$I_1 := \frac{U}{Z_E} \qquad \qquad I_1 = 2.517 - 1.985i \qquad \qquad F(I_1) = (3.205 - 38.262)$$

$$I_{2} := I_{1} \cdot \frac{\left(\frac{Z_{6} \cdot Z_{4}}{Z_{6} + Z_{4}} + Z_{3} + Z_{5}\right)}{\left(Z_{2} + \frac{Z_{6} \cdot Z_{4}}{Z_{6} + Z_{4}} + Z_{3} + Z_{5}\right)} \quad I_{2} = 2.746 - 0.283i \qquad F(I_{2}) = (2.76 - 5.882)$$

$$I_3 := I_1 - I_2$$
 $I_3 = -0.229 - 1.702i$ $F(I_3) = (1.717 - 97.665)$

$$I_3 := I_1 - I_2$$
 $I_3 = -0.229 - 1.702i$ $F(I_3) = (1.717 - 97.665)$ $I_4 := I_3 \cdot \frac{Z_6}{Z_6 + Z_4}$ $I_4 = 0.387 - 2.437i$ $F(I_4) = (2.467 - 80.966)$

$$I_5 := I_3 - I_4$$
 $I_5 = -0.616 + 0.735i$ $F(I_5) = (0.959 \ 129.998)$

Перевірка за першим законом Кіргофа: $I_1 - I_2 - I_3 = 0$ $I_3 - I_4 - I_5 = 0$ $I_2 + I_4 + I_5 - I_1 = 0$ Перевірка за другім законом Кіргофа:

$$\begin{split} -I_{1} \cdot \left(R_{1} + j \cdot X_{L1}\right) + U - I_{2} \cdot \left(R_{2} - j \cdot X_{C2}\right) &= -1.066 \times 10^{-14} \\ -I_{2} \cdot \left(R_{2} - j \cdot X_{C2}\right) + I_{3} \cdot \left[R_{3} + j \cdot \left(X_{L2} - X_{C1}\right)\right] + I_{4} \cdot \left(R_{4} - j \cdot X_{C3}\right) &= -7.105 \times 10^{-15} - 1.066i \times 10^{-14} \\ I_{4} \cdot \left(R_{4} - j \cdot X_{C3}\right) - I_{5} \cdot j \cdot X_{L3} &= 3.553 \times 10^{-15} \end{split}$$

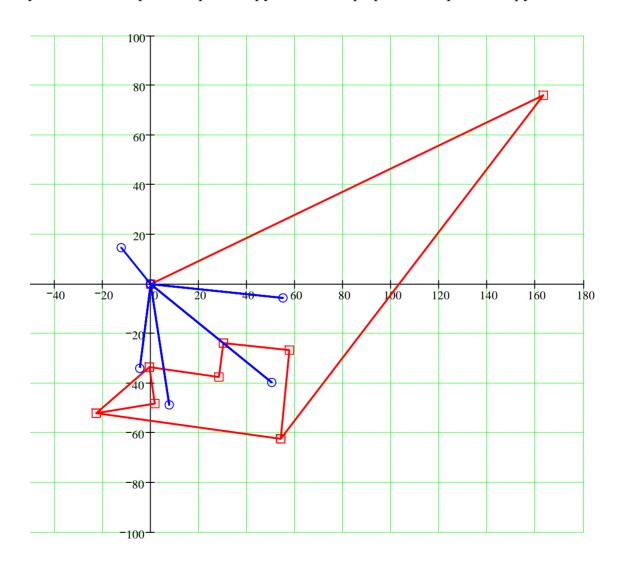
Перевірка за балансом потужностей

$$\begin{split} S &:= U \cdot \overline{I_1} \\ P &:= \left(\left| I_1 \right| \right)^2 \cdot R_1 + \left(\left| I_2 \right| \right)^2 \cdot R_2 + \left(\left| I_3 \right| \right)^2 \cdot R_3 + \left(\left| I_4 \right| \right)^2 \cdot R_4 \\ Q &:= \left(\left| I_1 \right| \right)^2 \cdot X_{L1} + \left(\left| I_2 \right| \right)^2 \cdot \left(-X_{C2} \right) + \left(\left| I_3 \right| \right)^2 \cdot \left(X_{L2} - X_{C1} \right) + \left(\left| I_4 \right| \right)^2 \cdot \left(-X_{C3} \right) + \left(\left| I_5 \right| \right)^2 \cdot X_{L3} \ Q = 515.211 \end{split}$$

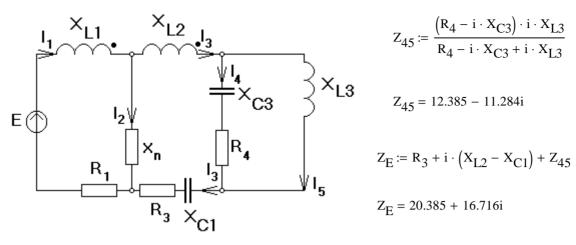
Визначимо потенціали всіх точок позначених на схемі:

$\phi_a := 0$		
$\phi_b := \phi_a + I_1 \cdot R_1$	$F(\phi_b) = (38.46 -38.262)$	$\phi_b = 30.198 - 23.816i$
$\phi_c := \phi_b + I_2 \cdot R_2$	$F(\phi_c) = (63.513 -24.804)$	$\phi_{\text{c}} = 57.654 - 26.645i$
$\phi_d := \phi_c + I_2 \cdot \left(-X_{C2} \cdot i \right)$	$F(\phi_d) = (82.459 -49.111)$	$\phi_d = 53.977 - 62.337i$
$\phi_1 := \phi_d + \operatorname{I}_1 \cdot \operatorname{X}_{L1} \cdot \operatorname{i}$	$F(\phi_1) = (180 25)$	$\phi_1 = 163.135 + 76.071i$
$\phi_A \coloneqq \phi_1 - \mathbf{U}$		$\phi_{\mathbf{A}} = -1.421i \times 10^{-14}$
$\phi_e := \phi_b + I_3 \cdot R_3$	$F(\phi_e) = (46.965 -52.845)$	$\phi_e = 28.366 - 37.431i$
$\phi_k := \phi_e + I_3 \cdot \left(-X_{C1} \cdot i \right)$	$F(\phi_k) = (33.542 -90.966)$	$\phi_k = -0.565 - 33.538i$
$\phi_m := \phi_k + I_4 \cdot R_4$	$F(\phi_{\rm m}) = (48.189 -87.908)$	$\phi_m = 1.759 - 48.157i$
$\phi_z := \phi_m + I_4 \cdot \left(-X_{C3} \cdot i \right)$	$F(\phi_z) = (56.73 -113.484)$	$\phi_Z = -22.606 - 52.031i$
$\phi_d := \phi_z + I_3 \cdot X_{L2} \cdot i$	$F(\phi_d) = (82.459 -49.111)$	$\phi_d = 53.977 - 62.337i$

Суміщена векторна діаграма струмів і топографічна діаграма напруг:

Прийняти опір $R_2 = 0$ і, вважаючи реактивний опір цієї вітки невідомим, визначити його за умовою резонансу струмів.

$$\mathbf{Z}_{45} \coloneqq \frac{\left(\mathbf{R}_4 - \mathbf{i} \cdot \mathbf{X}_{C3}\right) \cdot \mathbf{i} \cdot \mathbf{X}_{L3}}{\mathbf{R}_4 - \mathbf{i} \cdot \mathbf{X}_{C3} + \mathbf{i} \cdot \mathbf{X}_{L3}}$$

$$Z_{45} = 12.385 - 11.284i$$

$$Z_E := R_3 + i \cdot (X_{L2} - X_{C1}) + Z_{45}$$

$$Z_{\rm F} = 20.385 + 16.7168$$

$$Z_E = R_E - j \cdot X_E$$

$$R_E := Re(Z_E)$$
 $R_E = 20.385$

$$R_E := Re(Z_E)$$
 $R_E = 20.385$ $X_E := Im(Z_E)$ $X_E = 16.716$

За умовою резонансу:

За умовою резонансу:
$$B_{ab} = B_n + B_E \qquad B_n = -B_E = \frac{-X_E}{X_E^2 + R_E^2}$$

$$B_n \coloneqq \frac{-X_E}{X_E^2 + R_E^2} \qquad B_n = -0.024 \qquad \qquad \text{Реактивний опір вітки: } X_n \coloneqq \frac{1}{B_n} \qquad \qquad X_n = -41.576$$

$$B_n := \frac{-X_E}{X_E^2 + R_E^2}$$

$$B_n = -0.024$$

Реактивний опір вітки:
$$X_{\mathbf{n}} \coloneqq \frac{1}{B_{\mathbf{n}}}$$

$$X_n = -41.576$$

Розрахувати струми для резонансного стану кола

$$Z_{1} \coloneqq R_{1} + X_{L1} \cdot i \qquad Z_{1} = 12 + 55i$$

$$Z_{3} \coloneqq R_{3} + X_{L2} \cdot i - X_{C1} \cdot i \qquad Z_{3} = 8 + 28i$$

$$Z_{4} \coloneqq R_{4} - X_{C3} \cdot i \qquad Z_{4} = 6 - 10i$$

$$Z_{5} \coloneqq X_{L3} \cdot i \qquad Z_{5} = 30i$$

$$Z_{345} \coloneqq \frac{Z_{4} \cdot Z_{5}}{Z_{4} + Z_{5}} + Z_{3} \qquad Z_{345} = 20.385 + 16.716i$$

Вхідний опір кола:
$$Z_{VX}\!\!\left(X_N\right) \coloneqq \frac{Z_{345} \cdot i \cdot X_N}{Z_{345} + i \cdot X_N} + Z_1$$

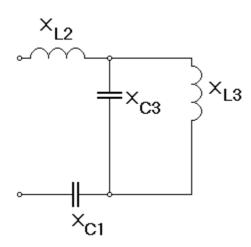
$$Z_{VX}(X_{N}) \begin{vmatrix} \text{complex} \\ \text{simplify} \end{vmatrix} \xrightarrow{\left(43728 \cdot X_{N} + 3530 \cdot X_{N}^{2} + 909024 + 276172 \cdot i \cdot X_{N} + 7817 \cdot i \cdot X_{N}^{2} + 4166360 \cdot i\right)} \\ Z_{VX}(X_{N}) \begin{vmatrix} \text{complex} \\ \text{75752} + 3644 \cdot X_{N} + 109 \cdot X_{N}^{2} \end{vmatrix} \\ & \left(75752 + 3644 \cdot X_{N} + 109 \cdot X_{N}^{2}\right) \end{vmatrix}$$

$$X_{N} := \text{Im}(Z_{VX}(X_{N})) \begin{vmatrix} \text{complex} \\ \text{solve}, X_{N} \rightarrow \begin{pmatrix} -17.665 + 14.864 \cdot i \\ -17.665 - 14.864 \cdot i \end{pmatrix} \\ & \text{float}, 5 \end{vmatrix}$$

$$X_{\mathbf{N}} := \operatorname{Im}(Z_{\mathbf{VX}}(X_{\mathbf{N}})) \begin{vmatrix} \operatorname{complex} \\ \operatorname{solve}, X_{\mathbf{N}} \to \begin{pmatrix} -17.665 + 14.864 \cdot i \\ -17.665 - 14.864 \cdot i \end{pmatrix} \\ \operatorname{float}, 5 \end{vmatrix}$$

Отже резонанс неможливий

Розрахувати (знайти нулі і полюси) і побудувати частотну характеристику вхідного опору частини кола, розміщеної справа від перерізу А-А. Активні опори закоротити

$$L_2 := \frac{X_{L2}}{\omega} \to \frac{3}{8 \cdot \pi} \qquad L_2 = 0.119$$

$$L_3 := \frac{X_{L3}}{\omega} \to \frac{1}{4 \cdot \pi} \qquad \qquad L_3 = 0.08$$

$$L_{3} := \frac{X_{L3}}{\omega} \to \frac{1}{4 \cdot \pi} \qquad L_{3} = 0.08$$

$$C_{1} := \frac{1}{\omega \cdot X_{C1}} \to \frac{1}{2040 \cdot \pi} \qquad C_{1} = 1.56 \times 10^{-4}$$

$$C_3 := \frac{1}{\omega \cdot X_{C3}} \to \frac{1}{1200 \cdot \pi}$$
 $C_3 = 2.653 \times 10^{-4}$

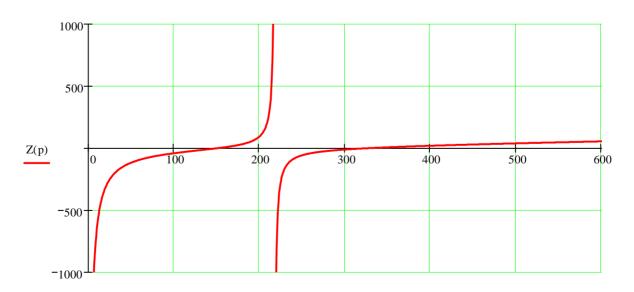
$$Z(p) := \frac{p \cdot L_3 \cdot \frac{-1}{p \cdot C_3}}{p \cdot L_3 + \frac{-1}{p \cdot C_3}} + p \cdot L_2 + \frac{-1}{p \cdot C_1} \to \frac{-300}{\left(\frac{1}{4} \cdot \frac{p}{\pi} - \frac{1200}{p} \cdot \pi\right)} + \frac{3}{8} \cdot \frac{p}{\pi} - \frac{2040}{p} \cdot \pi$$

Знаходимо нулі:

$$\omega := Z(p) \quad \begin{vmatrix} solve, p \\ float, 16 \end{vmatrix} \xrightarrow{ \begin{cases} 330.7519435576114 \\ -330.7519435576114 \\ 152.4815889984870 \\ -152.4815889984870 \\ \end{cases} } \omega = \begin{pmatrix} 330.752 \\ -330.752 \\ 152.482 \\ -152.482 \\ \end{pmatrix} \quad \omega := \begin{pmatrix} \omega_0 \\ \omega_2 \\ \end{pmatrix} \quad \omega = \begin{pmatrix} 330.752 \\ 152.482 \\ \end{pmatrix}$$

Знаходимо полюси:

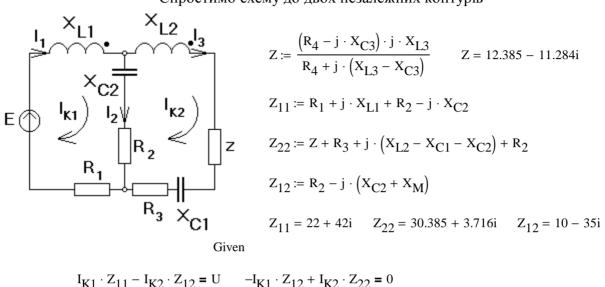
$$\omega_{1} := \frac{1}{Z(p)} \text{ solve, p } \rightarrow \begin{pmatrix} \frac{1}{2} \\ 40 \cdot \pi \cdot 3^{\frac{1}{2}} \\ \frac{1}{-40 \cdot \pi \cdot 3^{\frac{1}{2}}} \\ 0 \end{pmatrix} \quad \omega_{1} = \begin{pmatrix} 217.656 \\ -217.656 \\ 0 \end{pmatrix} \quad \sigma_{1} := \begin{pmatrix} \omega_{1} \\ \omega_{1} \\ 0 \end{pmatrix} \quad \omega_{1} = \begin{pmatrix} 217.656 \\ 0 \end{pmatrix}$$

2. ПРИ НАЯВНОСТІ МАГНІТНОГО ЗВ"ЯЗКУ МІЖ ІНДУКТИВНИМИ ЕЛЕМЕНТАМИ L1 ТІ L2 (ОДНОЙМЕННІ ПОЧАТКИ ПОЗНАЧЕНІ НА СХЕМІ ТОЧКАМИ):

- 2.1. Перетворивши схему до двох незалежних контурів, розрахувати струми у всіх вітках схеми методом контурних струмів, визначити покази вольтметра;
- 2.2. Перевірити правильність розрахунків за балансом потужностей, визначити активну і реактивну потужності магнітного зв''язку;
- 2.3. Побудувати сумісну векторну діаграму струмів і топографічну діаграму напруг (на діаграмі показати напруги взаємної індукції).

Спростимо схему до двох незалежних контурів

$$\begin{split} I_{\text{K1}} \cdot Z_{11} - I_{\text{K2}} \cdot Z_{12} &= U & -I_{\text{K1}} \cdot Z_{12} + I_{\text{K2}} \cdot Z_{22} &= 0 \\ \begin{pmatrix} I_{\text{K1}} \\ I_{\text{K2}} \end{pmatrix} &:= \text{Find} \Big(I_{\text{K1}}, I_{\text{K2}} \Big) & \stackrel{\text{expand}}{\text{float}, 10} \rightarrow \begin{pmatrix} 1.974773374 - .7000900611 \cdot i \\ -.4560139719 - 2.449327576 \cdot i \end{pmatrix} \end{split}$$

Перевірка за другім законом Кіргофа:

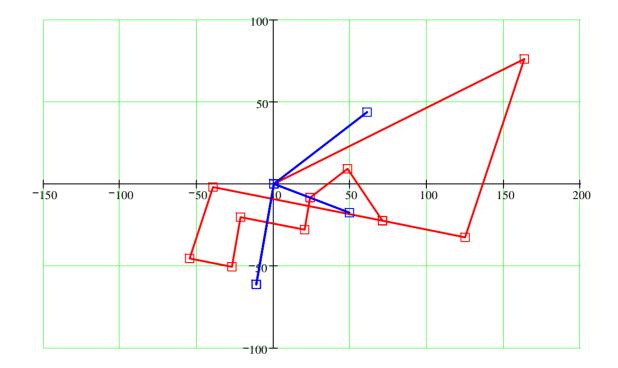
$$\begin{split} -I_1 \cdot \left[R_1 + j \cdot \left(X_{L1} + X_M \right) \right] + U - I_2 \cdot \left[R_2 - j \cdot \left(X_{C2} + X_M \right) \right] &= -6.603 \times 10^{-9} + 6.026i \times 10^{-9} \\ -I_2 \cdot \left[R_2 - j \cdot \left(X_{C2} + X_M \right) \right] + I_3 \cdot \left[R_3 + j \cdot \left(X_{L2} - X_{C1} + X_M \right) \right] + I_4 \cdot \left(R_4 - j \cdot X_{C3} \right) &= -1.116 \times 10^{-8} - 1.764i \times 10^{-8} + 1.764i \times 10^{-10} + 1.764i$$

Перевірка за балансом потужностей

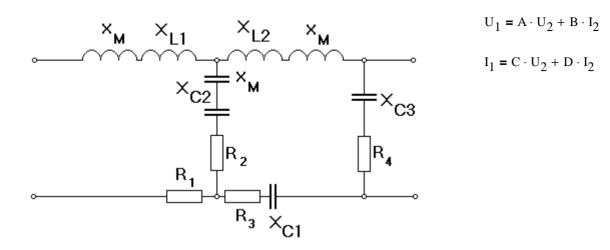
$$\begin{split} S &:= U \cdot \overline{I_1} \\ P &:= \left(\left| I_1 \right| \right)^2 \cdot R_1 + \left(\left| I_2 \right| \right)^2 \cdot R_2 + \left(\left| I_3 \right| \right)^2 \cdot R_3 + \left(\left| I_4 \right| \right)^2 \cdot R_4 \\ Q &:= \left(\left| I_1 \right| \right)^2 \cdot X_{L1} + \left(\left| I_2 \right| \right)^2 \cdot \left(-X_{C2} \right) + \left(\left| I_3 \right| \right)^2 \cdot \left(X_{L2} - X_{C1} \right) + \left(\left| I_4 \right| \right)^2 \cdot \left(-X_{C3} \right) + \left(\left| I_5 \right| \right)^2 \cdot X_{L3} + S_{M1} + S_{M2} \\ S &= 268.899 + 264.433i \qquad P = 268.899 \qquad Q = 264.433 \end{split}$$

Визначимо потенціали всіх точок позначених на схемі:

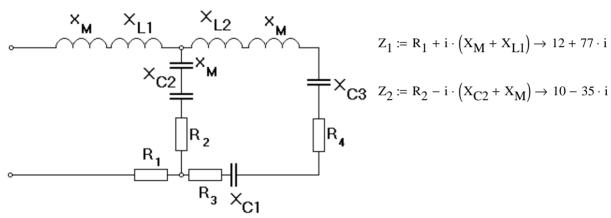
Суміщена векторна діаграма струмів і топографічна діаграма напруг:

Відкинувши крайню вітку між полюсами 2,2", зробити розв"язку магнітного зв"язку. Одержану схему розглядати як чотириполюсник з полюсами 1,1" та 2,2": 1)Розрахувати коефіцієнти чотириполюсника **A.B.C.D**

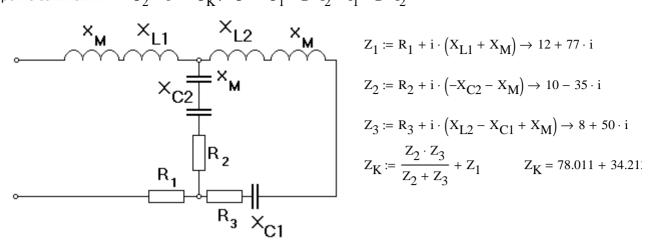
Неробочій хід: I_2 = 0 U_{10} := U U_1 = $A \cdot U_2$ I_1 = $C \cdot U_2$

$$\mathbf{Z_3} \coloneqq \mathbf{R_3} + \mathbf{R_4} + \mathbf{i} \cdot \left(\mathbf{X_{L2}} + \mathbf{X_M} - \mathbf{X_{C3}} - \mathbf{X_{C1}}\right) \rightarrow 14 + 40 \cdot \mathbf{i}$$

$$\begin{split} Z_{10} &\coloneqq \frac{Z_2 \cdot Z_3}{Z_2 + Z_3} + Z_1 & Z_{10} = 72.749 + 60.594i & Z_{20} \coloneqq \frac{Z_2 \cdot Z_1}{Z_2 + Z_1} + Z_3 & Z_{20} = 48.088 - 9.168i \\ I_{10} &\coloneqq \frac{U_{10}}{Z_{10}} & I_{10} = 1.838 - 0.485i & F(I_{10}) = (1.901 - 14.792) \\ I_{30} &\coloneqq I_{10} \cdot \frac{Z_2}{Z_2 + Z_3} & I_{30} = -0.52 - 2.775i & F(I_{30}) = (2.823 - 100.615) \\ U_{20} &\coloneqq I_{30} \cdot \left(R_4 - i \cdot X_{C3}\right) & U_{20} = -30.866 - 11.448i & F(U_{20}) = (32.92 - 159.651) \\ A &\coloneqq \frac{U_{10}}{U_{20}} & A = -5.45 - 0.443i & F(A) = (5.468 - 175.349) \\ C &\coloneqq \frac{I_{10}}{U_{20}} & C = -0.047 + 0.033i & F(C) = (0.058 - 144.859) \end{split}$$

Коротке замикання: $U_2 = 0$ $U_K := U$ $U_1 = B \cdot I_2$ $I_1 = D \cdot I_2$

$$\begin{split} &I_{1K} \coloneqq \frac{U_K}{Z_K} & I_{1K} = 2.113 + 0.049i & F(I_{1K}) = (2.113 \ 1.319) \\ &I_{3K} \coloneqq I_{1K} \cdot \frac{Z_2}{Z_2 + Z_3} & I_{3K} = -1.258 - 3.032i & F(I_{3K}) = (3.283 \ -112.541) \\ &B \coloneqq \frac{U_K}{I_{3K}} & B = -40.453 + 37.015i & F(B) = (54.832 \ 137.541) \\ &D \coloneqq \frac{I_{1K}}{I_{3K}} & D = -0.26 + 0.589i & F(D) = (0.644 \ 113.86) \end{split}$$

Перевірка $A \cdot D - B \cdot C = 1$

Расчитать параметры R,L,С Т - схемы замещения.

